

Paul Morphy 2/5

Beschrijving

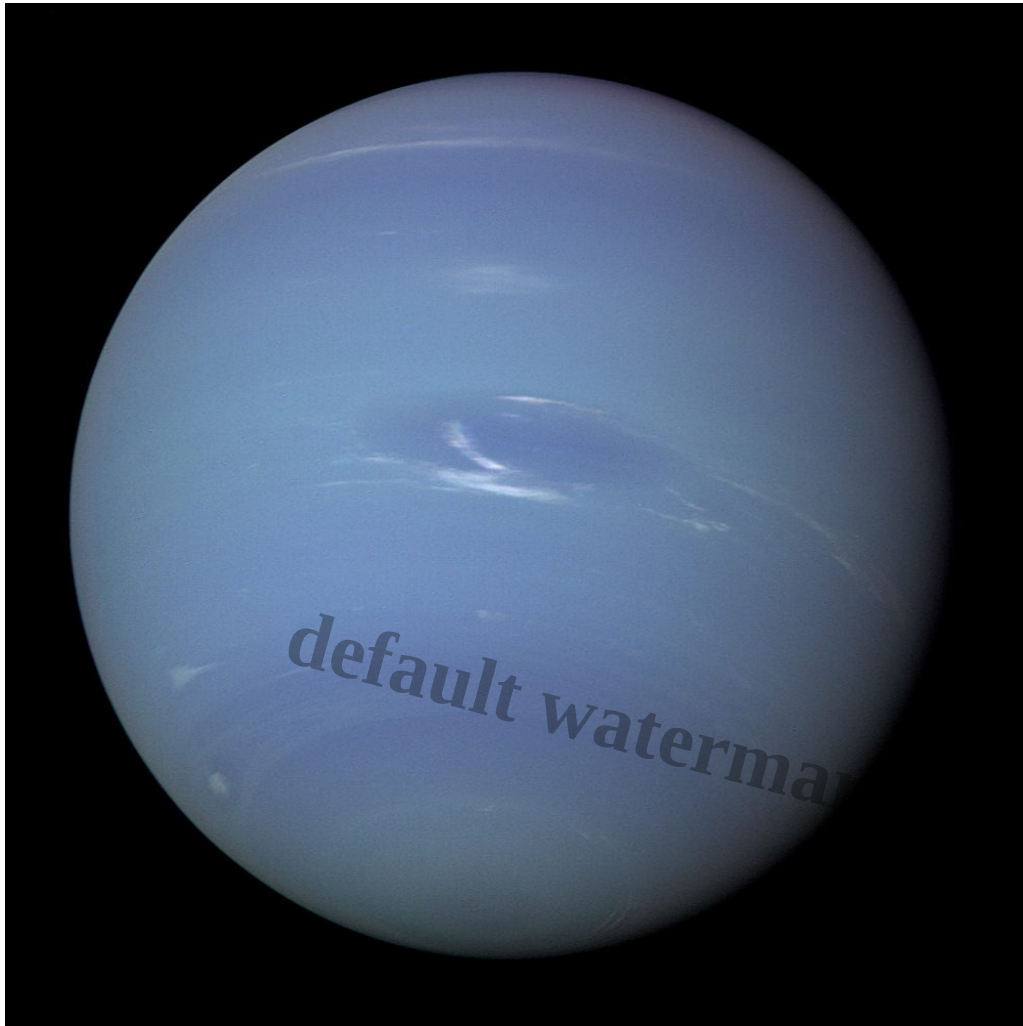
1846

Morphy's geschiedenis

- Toen Paul 9 jaar oud was, wist zijn oom zijn vader te overtuigen dat Paul een match was voor de beste spelers in New Orleans.
- Vanaf deze leeftijd begint Paul honderden partijen tegen hen te spelen en groeide hij snel uit tot de beste speler van New Orleans en, wat later, van Amerika.
- In December is *Major General Winfield Scott* (1786-1866) in New Orleans en hij wil graag een partijtje spelen tegen een sterke speler. Na het diner stelt men hem voor aan Paul. De Major General was *not amused* dat men hem tegen een jochie wilde laten spelen. Men wist hem echter te overtuigen dat Paul werkelijk de sterkste speler in hun midden was. Paul stelde zijn stadsgenoten niet teleur en wint overtuigend twee partijen.

Wereld geschiedenis

- Op 13 mei verklaart de VS de oorlog aan *Mexico*.
- De Amerikaanse Navy Commodore *Robert F. Stockton* (1795-1866) annexeert op 17 augustus de Mexicaanse staat *Californië*. De grootvader van Stockton was een van de ondertekenaars van de Onafhankelijkheidsverklaring.
- Op 23 september wordt de planeet Neptunes ontdekt. Op 12 juli 2011 had Neptunus een volledige omloop rond de zon gemaakt sinds die eerste waarneming.
- *Iowa* wordt op 28 december toegelaten als deelstaat van de Verenigde Staten van Amerika.

Neptunus gefotografeerd door de Voyager 2 op zijn ruimtereis in 1989. Daarna verliet de Voyager ons zonnestelsel.

1847

Morphy's geschiedenis

- Paul wordt 10 jaar.

Wereld geschiedenis

- Op 13 september verovert *Generaal Scott* (waar Paul een jaar eerder twee partijen van won) *Mexico City*.

1848

Morphy's geschiedenis

-
- Paul wint een partij van zijn vader. Op zich is dat niets bijzonders, ware het niet dat het de eerste Morphy partij is, waarvan de zetten genoteerd werden (zie hieronder).
 - De scholing van Paul gebeurt op de *Jefferson Academy*, een prive school, vlak bij zijn huis. Hij geeft daar de voorkeur aan lezen en schrijven en vermijdt alle sport-activiteiten.

Je dient JavaScript te activeren om de weergave van een schaakpartij te optimaliseren.

Wereld geschiedenis

- *James W. Marshall* (1810-1885) vindt op 24 januari in de buurt van *Coloma* (Californië) goud in de bedding van de *American River*. Zijn vondst leidt tot de *Californische goldrush*. Hoewel de goudmijnen een aantal mensen rijk maakten, heeft Marshall hier geen voordeel uit weten te halen
- Op 2 februari wordt de *Vrede van Guadalupe Hidalgo* getekend. Er komt een eind aan de *Amerikaans-Mexicaanse Oorlog*. Mexico moet een groot deel van zijn grondgebied afstaan aan de Verenigde Staten.
- Slavenhouder *Zachary Taylor* (1784-1850) wordt op 7 november de 12de President van de VS. Taylor was de laatste president die slaven hield terwijl hij in functie was. Hij verkreeg roem door, in de *Slag bij Palo Alto* en de *Slag bij Monterrey* tijdens de *Mexicaans-Amerikaanse Oorlog*, de Amerikaanse troepen naar de overwinning te leiden. Als president maakte hij veel Zuiderlingen boos door het innemen van een gematigd standpunt tegenover slavernij.

A NEW AND MAGNIFICENT CLIPPER FOR
MERCHANTS' EXPRESS LINE OF CLIPPER
 Loading none but First-Class Vessels and Regularly Dispatching
 THE SPLENDID NEW OUT-AND-OUT CLIPPER

CALIFORNIA

HENRY BARBER, Commander, AT PIER 13 EAST

This elegant Clipper Ship was built expressly for this trade by Samuel Hall, Esq., of East Boston. "SURPRISE," "GAMECOCK," "JOHN GILPIN," and others. **She will fully equal them** and a very quick trip may be relied upon. Engagements should be completed at once.

Agents in San Francisco,
 Messrs. DE WITT KITTLE & CO. }

RANDOLPH M. COOLEY, 88

Reclame voor de clipper California die tijdens de Goldrush avonturiers naar California vervoerde

1849

Morphy's geschiedenis

- Op zijn 12de verjaardag wint Paul een blindpartij van zijn oom Ernest (zie hieronder).
- Op 28 september wint Paul een partij van *Eugene Rousseau*.
- In de jaren 1849 en 1850, speelt Paul 50 partijen tegen Rousseau en wint 9 van de 10 keer.
- Zo ook op 28 oktober: Paul wint in 23 zetten en de partij wordt door zijn oom Ernest voor publicatie opgestuurd naar het schaakmagazine *La Regence*. In januari 1851 zou de partij gepubliceerd worden.

Je dient JavaScript te activeren om de weergave van een schaakpartij te optimaliseren.

Wereld geschiedenis

- Op 11 januari behaalt *Elizabeth Blackwell* (1821-1910) als eerste vrouw in de Verenigde Staten van Amerika een universitaire graad in de geneeskunde. Ze was een Engels-Amerikaanse voorstandster van de afschaffing van de slavenarbeid en een activiste voor de rechten van de vrouw.

Blackwell meldde zich aan voor diverse prominente scholen voor een medische opleiding, maar werd overal geweigerd. Daarna probeerde ze het bij kleinere colleges, waaronder het *Geneva College* in *New York*. Daar werd ze geaccepteerd en trotseerde ze het vooroordeel van sommige professoren en studenten dat ze haar opleiding toch niet zou afmaken. In 1869 keerde ze terug naar Engeland, waar ze samen met *Florence Nightingale* het *Women's Medical College* opende.

- Op 7 oktober overlijdt *Edgar Allan Poe*, Amerikaans schrijver en dichter, op 40 jarige leeftijd in mysterieuze omstandigheden. In 1849 verdween hij in *Baltimore* en werd na 3 dagen ziek in de goot teruggevonden in andermans kleding. Hij overleed korte tijd later zonder dat duidelijk werd wat er was gebeurd.
- Op 1 november wordt in Nederland de regering *Thorbecke* (1798-1872) gevormd. Thorbecke was een Nederlands staatsman van liberale signatuur.

Hij wordt als de grondlegger van het parlementarisme in Nederland beschouwd.

In 1831 werd Thorbecke benoemd tot hoogleraar diplomatie en moderne geschiedenis aan de *Universiteit van Leiden*. Hier zou hij onder andere college geven over de Grondwet, waaruit de publicatie *Aanteekening op de Grondwet* (1839) voortkwam, zijn eerste openbare bijdrage aan het debat omtrent de herziening der grondwet en waarvan binnen enkele maanden bijna 1.000 exemplaren verkocht werden. De Grondwetscommissie werd door *koning Willem II* ingesteld met als opdracht een nieuwe Grondwet te ontwerpen. De reden hiervoor was dat koning Willem II geschrokken was van de politieke woelingen in het buitenland. De nieuwe Grondwet bevatte bijna volledig het werk van Thorbecke.

Johan Rudolph Thorbecke

1850

Morphy's geschiedenis

- In mei, kwam de Hongaarse schaakmeester *Johann Jacob L  wenthal* (1810-1876) naar New Orleans. Aangekomen werd hij ziek, maar toen hij weer herstelde zocht hij contact met *Eugene Rousseau*. Van hem hoort hij over de toen 13-jarige Paul en verzocht om een paar partijen met hem te spelen.
- L  wenthal speelt 3 partijen en Paul wint ze allemaal, hoewel sommige bronnen melden dat een partij remise werd. Maar dit komt door een falsificatie van L  wenthal in zijn boek over Morphy's partijen. De partijen werden gespeeld op 22, 25 en 27 Mei.

Wereld geschiedenis

- *Henry Wells* (1805-1878) en *William Fargo* (1818-1881) richtten op 19 januari *American Express* op voor de snelle bezorging van poststukken. Twee jaar later formeerden ze het bedrijf *Wells Fargo & Co*.
- Op 10 juli wordt *Millard Fillmore* de 13de President van de VS. Hij volgt de overleden *Zachary Taylor* op.
- President Fillmore ondertekent tussen 9 en 20 september de 5 wetten die deel uitmaken van het *Compromis van 1850*, ook wel de *Pearce Act*. De wetten hadden betrekking op de slavernij en de territoria die tijdens de Mexicaans-Amerikaanse Oorlog in Amerikaanse handen waren gekomen. Het doel van het Compromis was om de balans te bewaren tussen de belangen van de zuidelijke, slavenhoudende, staten en de "vrije" staten zonder slavernij. De kernpunten van de wetten waren:

1. *Californië* werd als vrije staat toegelaten tot de Unie.
2. De handel in slaven in het *District of Columbia* werd verboden.
3. De territoria *New Mexico* en *Utah* werden georganiseerd volgens het principe van *Popular Sovereignty* (volkssoevereiniteit), waarbij de bewoners via verkiezingen de status van de slavernij in hun territorium zouden bepalen.
4. De *Fugitive Slave Act* verbood elke steun aan slaven die naar het vrije noorden waren ontsnapt.
5. *Texas* werd gedwongen land in het westen af te staan en kreeg daarvoor \$10 miljoen compensatie.

Wells Fargo stage coach

1851

Morphy's geschiedenis

- Net nieuw op het college, wordt de 14-jarige Paul gekozen als vice president van de *Thespian Society*. Hij acteerde ook regelmatig in schooltoneelstukken. Zo speelt hij de rol van Charles in *Gregoire*, een *Comedie Francaise*.
- Paul begint ook met schermlessen op verzoek van zijn vader en het zou zijn enige fysieke sport worden.
- In oktober krijgt Paul de eerste prijs voor goed gedrag van het *Spring Hill College*.
- Hij was ook de beste van zijn klas in Latijn, Grieks, and Engels en de op een na beste in Godsdienst, Frans, en Rekenen.

Wereld geschiedenis

- Op 26 maart, in het *Pantheon* te Parijs demonstreert *Léon Foucault* met een slinger van 67 meter lengte, de draaiing van de aarde (zie hieronder). Ook deed hij als eerste accurate metingen van de lichtsnelheid. Hij is een van de 72 Fransen wier namen in reliëf op de Eiffeltoren zijn aangebracht.
- Op 1 mei opent de allereerste universele Wereldtentoonstelling in *Hyde Park, Londen*. Zes miljoen mensen, destijds gelijk aan een derde van de gehele Britse bevolking, bezochten de

tentoonstelling.

- In juni eindigt de *Mariposa*-oorlog in Californië met de gevangenneming van *Chief Tenaya* en de andere *Ahwahnechee*-indianen in *Yosemite*.
- Op 18 september verschijnt de eerste *New York Times*.

De slinger van Foucault in het Panthéon in Parijs

Het bewijs van Foucault

Het essentiële punt in het bewijs is dat de slingerrichting constant blijft ten opzichte van de verre sterren. Dit verschijnsel, om **zonder** uitwendige krachten te volharden in een eenmaal ingeslagen richting van beweging, wordt wel de traagheidswet genoemd (en is een van *Newton's* wetten). Het is dus zaak de slinger zodanig op te hangen dat uitwendige krachten verwaarloosbaar klein zijn. Is dat het geval en wordt de slinger in beweging gebracht, dan zal deze volharden in de initiele slingerrichting, terwijl de aarde onder de slinger doordraait.

Datum aangemaakt

2021/04/30